

SLOVENŠČINA, 4. razred

UČNA TEMA: Priprava na govorni nastop – pisanje pravljice, tretjič

1. Dragi učenci, tokrat še zadnjič pred vašim govornim nastopom, pišemo pravljico.

2. Naslov, potek dogajanja in vsebina pravljice je povsem v vaših rokah.

3. Pri snovanju in pisanju zgodbe pa morate vseeno upoštevati nekaj reči:

- besedilo členite na **odstavke** (uvod, jedro in zaključek),
- v domišljjski spis vključite vsaj **šest značilnosti** klasične pravljice,
- pišite **v pretekliku** (pravljica se je zgodila že davno nazaj in se ne dogaja v tem trenutku),
- ne uporabljajte **dobesednih navedkov**

(Volk je vprašal: »Kam pa kam, Redeča kapica?«),

- izogibajte se **ponavljanju besed**,
- pišite **čitljivo in pregledno**,
- pazite na pravilno rabo **vejic in drugih ločil**,
- izogibajte se pogovornim besedam, uporabljajte **knjižni jezik**,
- pravljica naj obsega vsaj eno stran zvezka,
- po koncu pisanja napisano vsaj **dvakrat** na glas **preberite in odpravite napake**, ki jih opazite.

Še pomoč, če je morda kdo pozabil, kaj vse srečamo
v klasični pravljici ...

Pravljični začetek (čas in kraj dogajanja nista znana; nekoč, pred davnimi časi, za devetimi gorami in devetimi vodami...)

Glavni junaški lik je pozitiven, ima dobre lastnosti, s pomočjo katerih zaplet pripelje do srečnega konca.

Dobra, pravljíčna bitja (pozitivna bitja, ki pomagajo glavnemu literarnemu liku na njegovi poti, pri njegovih podvigih; vile, živali, drevesa,...)

Čarobni predmeti so najbolj preproste stvari – prt, prstan, vrv, vreča,... in pomagajo glavnemu junaku do srečnega konca)

Pravljična števila - lahko so povezano s številom bratov, ki rešujejo svojega očeta (3 bratje), lahko je to število bitij, ki so ujeta pri velikanu, lahko se junak trikrat poda na reševanje, lahko glavnemu liku trikrat priskočijo na pomoč čarobna bitja - ponovitev dogodkov...

Negativni liki so tisti, ki povzročijo zaplet: ugrabijo princeso; kradejo živino ljudem; povzročajo sušo; ustrahujejo pastirje, uročijo kraljico,...)

Zaplet - to je slab, strašen dogodek, ki ga v pravljici sproži delovanje negativnega lika. Vzrok za slabo delo je pogosto pohlep, ljubosumnost, jeza, maščevalnost, osamljenost, zaljubljenost, nezaupanje v ljudi...)

Dobro je z dobrim poplačano, zlo je kaznovano - junaški lik dobi za svojo požrtvovalnost nagrado – princeso za ženo; zlat grad; polne hleve živine, ...; hudobija je kaznovana, negativni lik je izgnan, godi se mu nesreča...)

Srečen konec – pravljice se pogosto končajo s poroko ali s kako drugo gostijo; uporabljene so besedne zveze, kot je na primer: živela sta srečno do konca svojih dni, če ne živita še danes, ...)

Tako, zdaj nimamo več izgovorov, da nam pisanje pravljič povzroča preglavice, kajne?

Potrudite se in dajte pri pisanju vse od sebe.

Za govorni nastop si izberite svojo najboljšo pravljico in se jo naučite.

Ne pozabite na merila ...

Pri govornem nastopu ocenjujemo:

- ustreznost besedilne vrste (klasična pravljica),
- vsebinsko ustreznost, poznavanje značilnosti pravljice, količino informacij,
- izvirnost izmišljene pravljice,
- prepričljivost (uvodna motivacija, dinamika pripovedovanja, nebesedna komunikacija),
- jasnost izražanja,
- besedni zaklad,
- pravorečno pravilnost,
- vtis na poslušalca,
- dolžino govornega nastopa.

ODLIČNO (5)

Učenec upošteva besedilno vrsto (klasična pravljica) ter elemente govornega nastopa (tudi nebesedno komunikacijo).

Vsebina je smiselna, primerno dolga, bogata in izvirna.

Govori razločno, tekoče, glasno, jasno, zanimivo, naravno in jezikovno pravilno – knjižno.

V govornem nastopanju je spreten, sproščen, dobro pripravljen, samozavesten, prepričljiv.

PRAV DOBRO (4)

Učenec upošteva besedilno vrsto. V glavnem upošteva elemente govornega nastopa, ki je dobro pripravljen.

Tema je vsebinsko skromnejša, a smiselna in zanimivo podana. Pripovedovanje je tekoče, razločno, glasno in knjižno z vmesnimi pogovornimi izrazi.

Učinek na poslušalca je dober.

DOBRO (3)

Učenec upošteva besedilno vrsto. Vsebina je smiselna, vendar predolga ali prekratka. Govorni nastop je manj prepričljiv in podajanje nepovezano (premori, mašila). Govori manj razločno, pogosto jezikovno nepravilno.

ZADOSTNO (2)

Učenec značilnosti besedilne vrste ne upošteva v celoti. Vsebina je nepovezana, prekratka, besedno revna.

V govornem nastopu je neprepričljiv, ni dobro pripravljen. Povedi so skromno oblikovane. Govori nerazločno in neknjižno (pogovorno).

NEZADOSTNO (1)

Učenec ne upošteva značilnosti besedilne vrste.

Vsebina je nesmiselna, neprimerna.

Nastop je nepripravljen, ne upošteva elementov in navodil za govorni nastop. Govori nerazločno, nesmiselno, neknjižno.

GOVORNI NASTOP

GOVOR

tekoč	2	1,5	1	0,5	0	z mašili
knjižni jezik	2	1,5	1	0,5	0	pogovorni jezik
glasen	2	1,5	1	0,5	0	tih
razločen	2	1,5	1	0,5	0	nerazločen
zelo hiter	0,5	1	2	1	0,5	zelo počasen

VSEBINA

smiselna	2	1,5	1	0,5	0	nepovezana
dolga	2	1,5	1	0,5	0	kratka
bogata	2	1,5	1	0,5	0	besed revna

NASTOP

sproščen	2	1,5	1	0,5	0	boječ
primeren	2	1,5	1	0,5	0	neprimeren

OCENA/ŠTEVILO TOČK: (odl) 5: 20 - 17,5 (pd) 4: 17 - 13,5 (db) 3: 13 - 10 (zd) 2: 9,5 - 6 (nzd) 1: 5,5 - 0

Komaj čakam, da slišim vaše mojstrovine!

